

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן שימצאו ברשותו חומרי
עזר אסורים או יתפס בהעתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאוניברסיטה.

אוניברסיטת בר-אילן

הפקולטה למשפטים

בחינה ביני עונשין

מותר להחזיק רק את החומר שיחולק בבחינה

אסור לכתוב על חומר העזר

מספר הקורס – 99-104-01

מועד ב - תשס"ז

המרצה - ד"ר ר' קנאי

משך הבחינה – שעתיים וחצי

הוראות:

נא לכתוב את התשובות בדיו, בצד אחד של הדף.

נמקו את תשובותיכם, ודונו בשאלות המתעוררות גם לחלופין.

בהצלחה !

שאלה ראשונה (50 נקודות) (לא יותר משלושה וחצי עמודים)

אוטובוס 4 בתל אביב הוא קו עמוס ביותר. האוטובוסים יוצאים מהתחנה המרכזית בתכיפות גדולה, ובכל זאת הם עמוסים מאד. על מנת להקל על העומס ולאפשר יציאה מהירה מהתחנות, יש באוטובוס כרטיסן המוכר את הכרטיסים. הכרטיסן יושב בקצה האחורי של האוטובוס, והגוסעים נכנסים לאוטובוס דרך הדלת האחורית. ביום גשום וסוער עבדו אפרים ומנשה בקו ארבע. אפרים היה הנהג ומנשה הכרטיסן. אפרים ומנשה רגילים לעבוד כצוות הם מסתדרים מצוין, מבינים זה את זה במהירות וסומכים זה על זה. האוטובוס נעצר בתחנה וקלט נוסעים. הנהג ביקש להמשיך בנסיעה, אך משאית שנעצרה לפרוק סחורה לא אפשרה לו לצאת מהתחנה. אפרים רצה לנסוע אחורה על מנת שיוכל להמשיך בדרכו. אולם מפאת הנוסעים הרבים שמילאו את האוטובוס לא היה יכול לראות את הנעשה מאחוריו. אפרים צעק למנשה: "אפשר לנסוע אחורנית?" מנשה העיף מבט לחלון האחורי ואמר: "אפשר". קולו של מנשה אבד בחלל האוטובוס המלא, ואפרים חזר ושאל אם הוא יכול לנסוע ואז שמע את מנשה אומר: "סע כבר!". אפרים נסע מעט אחורה, ובדיוק כאשר חזר להלוך הראשון והתכוון להמשיך בנסיעה קדימה שמע צעקות: "השתגעתי, איזה חוסר אחריות!" הוא עצר את הרכב וירד מהאוטובוס. המחזה שראה היה גורא. על הכביש מאחורי האוטובוס שכב עמוס. לידו על הכביש הייתה עגלה ועליה פרחים. עמוס היה רוכל שמכר פרחים. מגן דוד אדום הוזעק למקום והגיע מיד, אך לא נותר אלא לקבוע את מותו.

כתבו חוות דעת שתמליץ לפרקליט המחוז באיזו עבירה יש להעמיד את אפרים ומנשה לדין.

הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו - מאסר עשרים שנה.

304 גרימת מוות ברשלנות

הגורם ברשלנות למותו של אדם, דינו - מאסר שלוש שנים.

309 גרימת מוות מהי

בכל אחד מן המקרים המנויים להלן יראו אדם כאילו גרם למותו של אדם אחר, אף אם מעשהו או מחדלו לא היו הגורם התכוף ולא היו הגורם היחיד למותו של האחר:

(5) מעשהו או מחדלו לא היה גורם מוות, אילולא נצטרף עמו מעשה או מחדל של האדם שנהרג או של אדם אחר.

שאלה שנייה (30 נקודות) (לא יותר משני עמודים)

המן הוא בלן העובד בבית המרחץ של שושן. יש לו עשרה ילדים. משכורתו לא שולמה מספר חודשים, והוא הגיע עד פת לחם. בית המרחץ נמצא בשכונה עתיקה, שחלק ניכר מבתיה חרבים. המן יודע שבאחד הבתים מוכרים סמים. אך הוא נזהר שלא להתקרב למקום בדרכו לעבודה וממנה. אחד הלקוחות שלו, בגתא שמו, שאל אותו מספר פעמים אם הוא יודע היכן מוכרים סמים, אך המן השיב בשלילה. בגתא אף הציע שהמן יברר היכן מוכרים סמים, והוא ייתן לו כסף על מנת שיקנה עבורו כדורי מתאדון, אך המן סירב.

משגדלה מצוקתו, והמשכורת לא שולמה, גמר בלבו לקנות רק פעם אחת סמים ולמכרם לבגתא. הוא קיווה שהסכום שיישאר ברשותו יספיק לכלכלת בני ביתו עד שישולמו המשכורות. הוא לווה מאחד ממכריו הטובים סכום כסף שיספיק לקניית כדורים אחרים של מתאדון. המן ידע שבגתא עתיד להגיע בערב לבית המרחץ, ועל כן הקדים לצאת מביתו, הלך לתחנת הסמים וביקש כדורי מתאדון. הוא קיבל את הכדורים, שילם ויצא. משיצא המן צעק המוכר לחבריו: "איך סדרתי אותו! מכרתי לו כדורי עמילן, הוא כזה תמים, ותיכף ראיתי שהוא לא יודע לזהות את כדורי המתאדון". המן פנה ללכת לבית המרחץ למכור את כדורי המתאדון לבגתא. הכדורים היו בכיסו. לפתע, שמע סירנות וראה שתי ניידות משטרה מתקרבות. הוא נבהל מאד, פחד שייתפס וכעס על עצמו שנכנס להרפתקת הסמים. בפינת הרחוב ראה בור של ביוב שמכסהו שבור, בלי לחשוב הרבה זרק את הכדורים לביוב. המשטרה ערכה סריקות במקום ועצרה גם את המן.

המן עומד לדין בעבירות לפי סעיפים 7 ו-13 של פקודת הסמים. השופט היושב בדין מבקש את חוות דעתכם.

מתאדון הוא סם מסוכן.

פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973

7. (א) לא יחזיק אדם סם מסוכן ולא ישתמש בו, אלא במידה שהותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה, או ברשיון מאת המנהל.

13. לא ייצא אדם סם מסוכן, לא ייבא אותו, לא יקל על ייצואו או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה או ברשיון מאת המנהל.

צנא, יבוא, סחר והספקה

שאלה שלישית (20 נקודות) (לא יותר מעמוד)

סעיף 2 של חוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג – 2003 קובע:

"(א) העומד בראש ארגון פשיעה, או העושה אחד מאלה באופן שיש בו כדי לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון פשיעה, דינו – מאסר עשר שנים:

עיל בארגון פשיעה

(1) מנהל, מארגן, מכוון פעילות בארגון פשיעה או מפקח עליה, והכל במישרין או בעקיפין;

(2) מממן במישרין או בעקיפין פעילות של ארגון פשיעה או מקבל מימון לצורך הפעלת הארגון, או מחליט בענין חלוקת כספים בארגון פשיעה.

".....

איזו בעיה בא סעיף זה לפתור? במה הוא שונה, ומה הוא מוסיף על האחריות לפי סימן ב של פרק ה לחוק העונשין (צדדים לעבירה) ולפי דיני הקשר הרגילים?

הסעיפים הנוגעים לצדדים לעבירה מצויים בחומר העזר שלפניכם.

חוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג – 2003

1. בחוק זה –

הגדרות

"ארגון פשיעה" – חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, שפועל כתבנית מאורגנת, שיטתית ומתמשכת לעבירת עבירות שלפי דיני ישראל הן מסוג פשע או עבירות המנויות בתוספת הראשונה, למעט עבירות מסוג פשע המנויות בתוספת השניה; .....

חוק העונשין, תשל"ז – 1977

499. (א) הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון, או לעשות במקום שמחוץ לישראל מעשה שהיה בגדר פשע או עוון אילו נעשה בישראל והוא עבירה גם לפי דיני אותו מקום, דינו –

קשר לפשע או לעוון [35, 34/א]

(1) אם העבירה היא פשע - מאסר שבע שנים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר;

(2) אם העבירה היא עוון - מאסר שנתיים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר.

(ב) הקושר קשר יישא באחריות פלילית גם על עבירה שלשמה נקשר הקשר או שנעברה לשם קידום מטרתו, רק אם היה צד לעשייתה לפי סימן ב' לפרק ה'.

(נתיקון חס' 39) תשנ"ד-1994